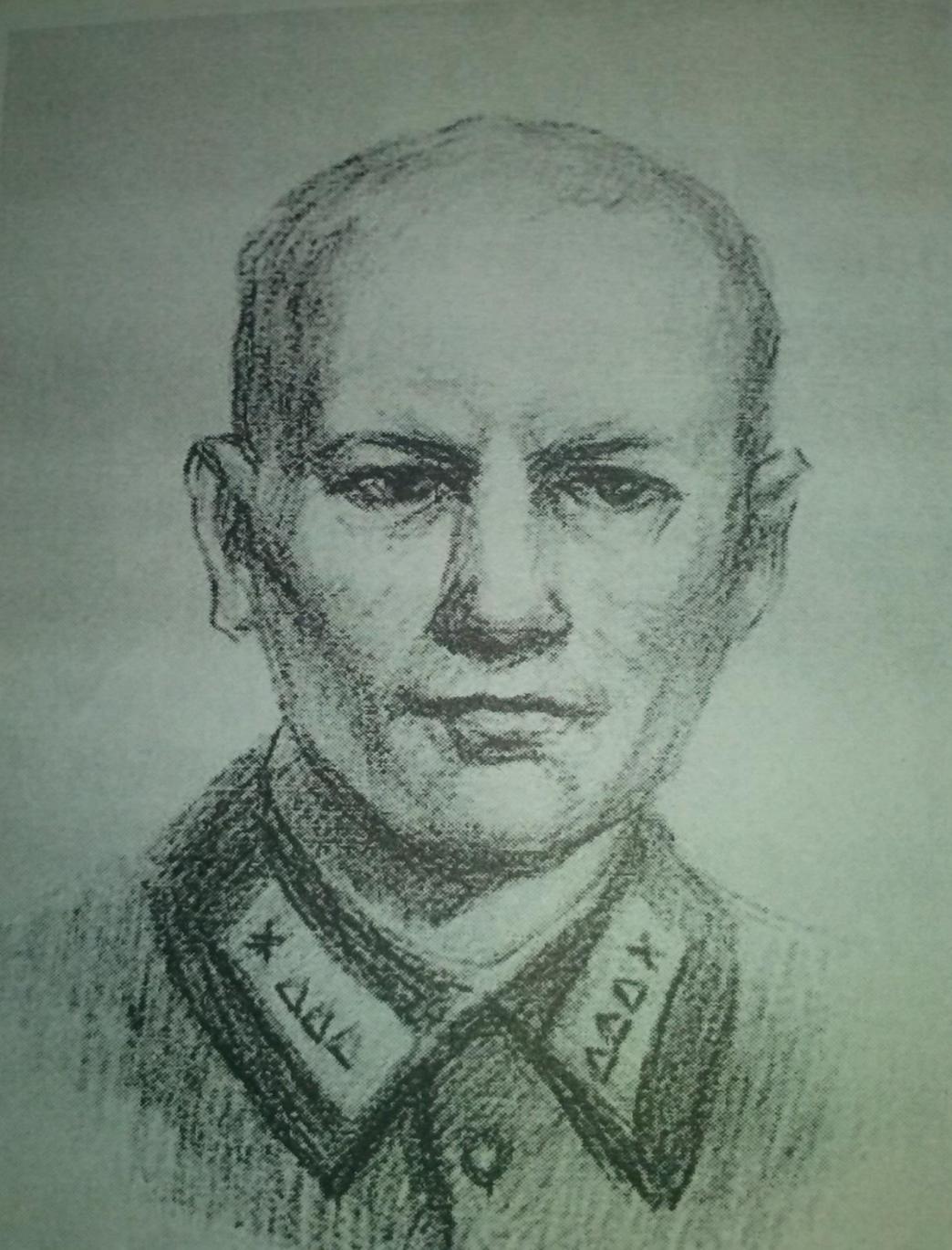

И ОДИН В ПОЛЕ ВОИН...

17 июля 1941 года под г. Кричевом (Беларусь) наш земляк старший сержант артиллерист 55-го полка 6-й стрелковой дивизии 13-й армии **Николай Владимирович Сиротинин** (07.02.1921-17.07.1941) в одиночку уничтожил более 10 вражеских танков, на несколько часов задержав наступление противника. Фашисты, пораженные мужеством артиллериста, похоронили его с воинскими почестями. В 1960 году Н.В. Сиротинин посмертно награжден орденом Отечественной войны I степени.

мы
ся
ль-
ий
о-
и
е
а-
о,
-
а
й
-

е
с
л

Сиротинин подорвал первый танк и последний БТР. Образовалась «пробка»

Ветер гнал дым на колонну и мешал обзору

Первый почти заехал на мост, его нельзя было объехать

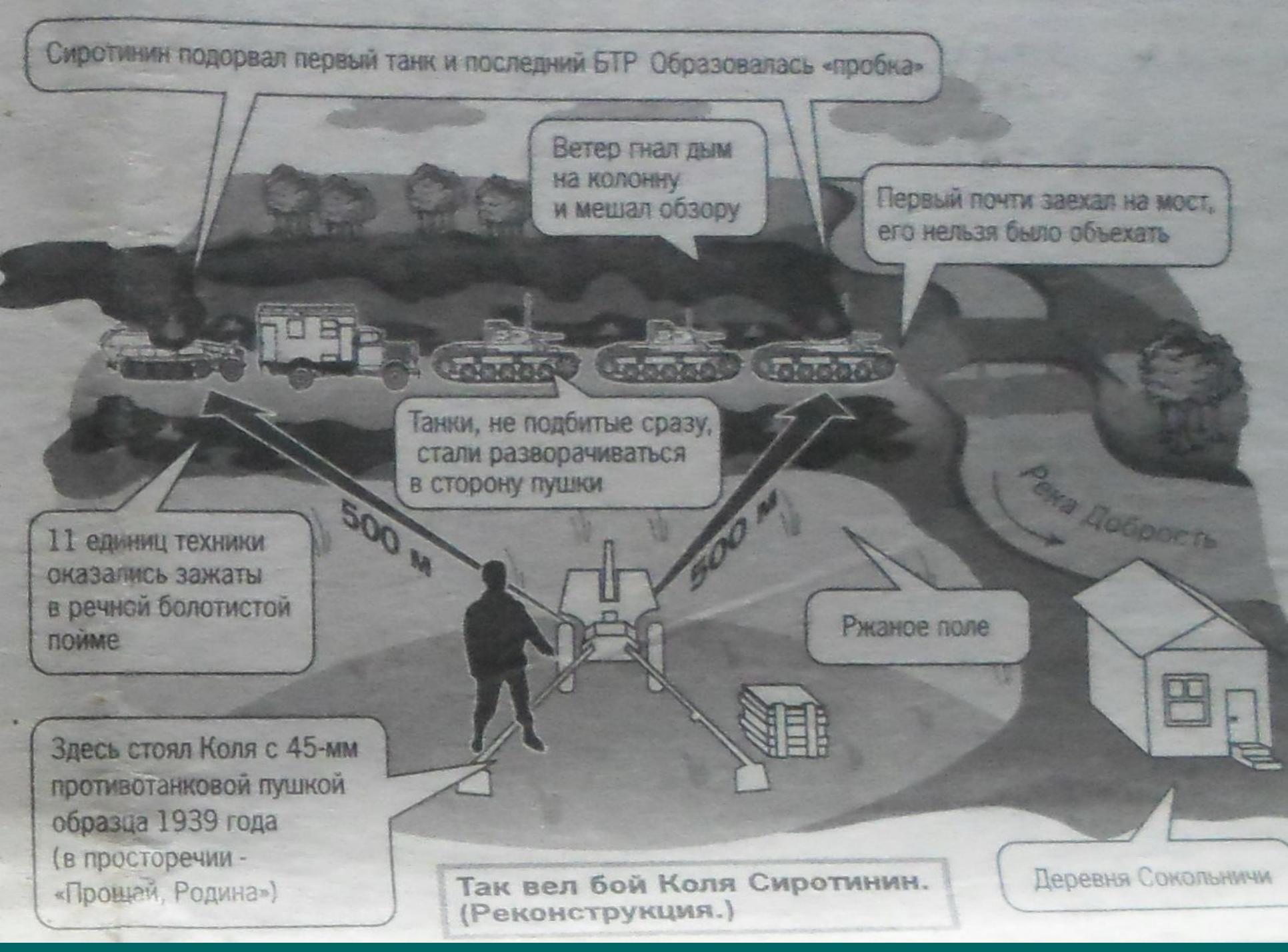
Танки, не подбитые сразу, стали разворачиваться в сторону пушки

11 единиц техники оказались зажаты в речной болотистой пойме

Здесь стоял Коля с 45-мм противотанковой пушкой образца 1939 года (в просторечии - «Прощай, Родина»)

Так вел бой Коля Сиротинин. (Реконструкция.)

Деревня Сокольничихи

ГЕНЕРАЛ МАКСИМЦЕВ НА МЕСТЕ БОЯ
Н. СИРОТИНИНА.

Во славу Родины

ЕЖЕДНЕВНАЯ ГАЗЕТА БЕЛОРУССКОГО ВОЕННОГО ОКРУГА

№ 55 (11902) Воскресенье, 6 марта 1960 г. Год издания XXXIX

И вот,
глаза внимательные сузив,
полотчавши чаем посланца,
он манифест народа Беларуси
перечитал еще раз до конца.
— С Москвой,
под красным знаменем свободы,
мы в новый мир
идем плечо к плечу!
Могучий голос целого народа
здесь
в кабинете
слышен Ильичу.
Он подошел к окну,
раздвинул шторы—
кружится снег,
и небеса в дыму —

МАГІЛЕЎСКАЯ ПРАЎДА

ОРГАН МАГІЛЕЎСКАГА АБКМА І ГАРКОМА
КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ БЕЛАРУСІ, АБЛАСНОГА
І ГАРАДСКОГА САВЕТАУ ДА

№ 91 (7905)
Аўторак
9
МАЯ
1961 г.
Цана 2 кап.

Баллада о солдате

Памяти бойца Сиротинича Николая Владимировича,
павшего смертью героя в первые дни войны под
Кричевом.

Не спались, наверно, чудесные сны
солдату в то первое лето войны.
И это — не сказка, и это — не сон:
оня остается в полку своем он.
Землей белорусской, что стонет от ран,
ведет свои танки Удериан.
От гула железного гложет земля,
железные чудища толчут поля.
На Кричев идут, на цементный завод—
никого пути у них нет меж бегом.
От горькой обиды солдат изнемог:
докуда ж еще уходить на восток?
И он, что последним в полку отступал,
к прицелу орудия гневно принал.
Один в батарее своей полковой
с дивизией целой вступает он в бой.
Прямою наводкою бьет он — один —
в железные дбы крестовосных машин...
Когда же был послан последний снаряд,
вятковку взял в руки отважный солдат.
И позабыл он в неравной борьбе
последнюю пулю оставить себе.
Он в сердце врага, что к нему
подступал,

и эту, последнюю, пулю послал.
На этом и был бы балладе конец,
но только врага изумил наш боец
отвагой, силой, красой молодой,
любовью к Отчизне своей дорогой.
Когда на траве он лежал недвижим,
немецкий фельдмаршал снял шапку
над ним.
Построил солдат, офицеров созвал:
— Смотрите! — рукой на бойца
указал,
— Смотрите, смотрите! Я б очень хотел,
чтоб каждый из вас так сражался
умел.
Хотя у фельдмаршала кривится рот,
бойца скоронить он приказ отдаст.
Бойца на руках офицеры несут
в салопе трехкратным салют отдают.
Фашисты, в душе проклятая бойца,
за гробом идут и идут без конца.
Какую ж иметь нужно стойкость бойцам,
чтоб даже и враг им завидовал сам?!
Петро ПРИХОДЬКО.
Перевод с белорусского.

Артылерыст Сірацінін

Присвячаецца памяці радавога Мікалая Уладзі-
міравіча Сірацініна, які ў першыя дні вайны пры-
няў бой з варажай танкавай дывізіяй пад Крычавам
і загінуў смерцю героя.

Аглушан Крычаў, і маўчаць паўстанкі,
Над Сожам дым,
Над Сожам пыл руін.
Паўзучь гударыянаўскія танкі,
І ты навінен іх
Стрымаць
Адзін.
Сляры далей на ўсход панеслі раны,
А перапёлкі клічучь жаць, касць...
Стралай хутчэй, баец!
Ты кажаш: рана,
Бліжэй ты хочаш танкі папусціць?
Глядзі пільней, каб стрэл не быў твой познім,
Каб не падмяў іхтыязяўр сталёны.
І ударыў ты
Па першым,
Па апошнім,
І ударыў так, што ўспыхнулі яны,
Прыгнулася ад выбухаў кароссе,
І нацяклі зярняты на зямлю.
Над Волгай дзесьці ража аддалосі:
— Расія, маці, я не адступлю!
Жаўцеюць над гарматаю бярозкі,
Такая свежа — шчыт агнём гарыць.
Была б секунда вынуць паяросу,
І без загалкі можна прыкуруць.
Шнада секунды тут — яна падпаціць
Чарговы танк, каб быў ярчай касць.
Не ўвакраснай дзяер нічога, памяць,
Ні салаўбу з чарошняю,
Ні зор.

Аляксей ПЫСІН.

Новае аб бессмяротным подзвігу Сірацініна

У 1957 годзе ў нашай газеце і ў газеце «Літаратура і мастацтва» быў апублікаван нарыс аб бессмяротным подзвігу савецкага салдата артылерыста Мікалая Сірацініна. На досвітку 17 ліпеня 1941 года пад Сакольнічамі ён, застаўшыся адзін ля гарматы, тры гадзіны адбіваў атакі нямецкай танкавай часці і спыніў гітлераўцаў. Цяжка паранены, ён працягваў бой да апошняга дыхання.

Немцы, здзіўлены мужнасцю і воінскім майстэрствам рускага салдата, пахавалі яго з ваеннымі ўшанаваннямі. Адзін з нямецкіх камандзіраў сказаў на могільцы, у прысутнасці сваіх жа салдат і афіцэраў, а таксама жыхароў вёскі Сакольнічы прамову, у якой даў подзвігу артылерыста, яго мужнасці, выбару пазіцыі і меткасці стральбы самую найвышэйшую адзнаку. Немцы самі выкапалі магілу героя і самі пахавалі яго цела.

З 1951 па 1957 год аўтар гэтых радкоў працягваў настойлівыя пошукі людзей, ведаючых героя. Паступова сведкі боя давалі адзін шрых подзвігу за другім.

Калі быў апублікаван артыкул у газеце «Літаратура і мастацтва», на наш голас адклікнуўся ваенны журналіст т. Сцепаўчук і спецкар «Комсомольской правды» А. Шчэрбакоў. 21 чэрвеня 1959 года ў «Комсомольской правде»

М. Мельнікаў,
краязнаўца.

міў цікавыя факты. Аказваецца, у рукі т. Селіванава яшчэ ў 1942 годзе трапіў дэбнік нямецкага афіцэра Фрыдрых Хенфельда. Хенфельд сярод асабліва важных запісаў зрабіў адну, якая мае прамыя адносіны да Сірацініна. Ён пісаў, што ў 1941 годзе ля ракі Сож пад Крычавам у ліпені з ваеннымі ўшанаваннямі пахаван рускі артылерыст, які зрабіў бяспрыкладны ратны подзвіг. Сямнаццаць гадоў Селіванаў не мог адшукаць у ваенных архівах матэрыялаў аб подзвігу рускага салдата пад Крычавам. І вось у рукі журналіста трапляе наш нарыс, апублікаваны ў «Комсомольской правде».

Тав. Селіванаў піша аўтарам нарыса: «Якой жа была мая радасць, калі я прачытаў у газеце Ваш артыкул «Бой на досвітку». Мікалай Сірацінін, гэта той самы салдат, аб якім пісаў гітлераўскі обер-лейтэнант».

Але і ў Крычаве радасць пасля атрымання пісьма тав. Селіванава была няменшай. Пасля раду лекцыі і артыкулаў у нас Сірацініна ведаюць і любяць. Аб яго подзвігу зноў і зноў распытваюць людзі. І невывадкова, да апублікавання артыкулаў яго называлі ў нас прыгожым братнім імем: «Наш салдат».

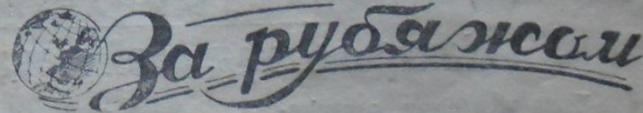
Але адна радасць часта абмяжована. У нашым жыцці тав. Е. А. Шамякін, які быў сведкай подзвіга Мікалая Сірацініна. Ён таксама адклікнуўся на артыкул «Бой

міча Сірацініна, простага працаўніка, чыгуначнага машыніста, узнагароджанага за самаадданую працу ордэнам Леніна і яго жонкі Ялены Карнеёўны.

Бяспрыкладны подзвіг рускага юнака Мікалая Сірацініна прымусяў нават ворагаў зняць каскі і схіліцца над яго магілай.

Трэба яшчэ заўважыць, што сам фашысцкі генерал Гудэрыян, войскі якога 17 ліпеня занялі Крычаў, аддаваў належнае стойкасці воінаў 13-й Савецкай Арміі. Ён пісаў, што «Крычаўскі выступ» у ліпені — жніўні 1941 года, выступ, які ўтрымлівала 13-я Армія генерала Пухава, не даваў магчымасці наступаць на Маскву ўсцяж Маскоўска-Варшаўскай шашы або ў другім напрамку. Неверагодна вялікая было мужнасць тых тысяч савецкіх воінаў, якія спынілі і абяскровілі лепшыя нямецкія браніраваныя дывізіі на ўсходзе Беларусі, ля граніч Смаленшчыны. Сярод савецкіх дывізіяў, якія пакрылі сябе няўміручай славай у гэтых баях, была і шостая Арлоўская Чырвоная дывізія.

У святле ўсяго пералічанага, першы бой на рацэ Сож пад Крычавам, гераічны паядынак Мікалая Сірацініна з варажай танкавай часцю, бой, які закончыўся перамогай юнака — набывае асаблівае значэнне. Ён быццам бы абмяжоваў слабу ўсёй вярхоўнай абарону на рацэ Сож. Подзвіг савецкага артылерыста — гэта подзвіг праслаўленага асілка. Таму кожнага

Злучаныя Штаты Амерыкі. Нядаўна аб'явілі забастоўку рабочыя завода кампаніі «Сесна эйркрафт» у Уічыто (штат Канзас). На здымку: пікет бастуючых каля прадпрыемства.

КОРАТКА

◆ Вена. Сюды самалётам з Лондана для ўдзелу ў Венскім фестывалі моладзі і студэнтаў прыбыў сусветна вядомы спявак і выдатны грамадскі дзеяч Поль Робсан.

◆ Ханой. В'етнамскае інфармацыйнае агенцтва, спасылаючыся на газету «Лао Хаксат Сіенг Куанг», паведамляе, што з 1 па 25 ліпеня каралеўская армія Лаоса ў сутычках з партызанамі і часцімі арміі Сіенг Куанг знішчыла 33 салдат і 15 — раненымі.

Презентацию подготовила
учитель математики высшей
категории МБОУ СОШ № 18
г. Брянска
Завадская Елена Владимировна